

Országgyűlési képviselő

Iromány száma: **K/13834.**

Benyújtás dátuma: **2020-11-18 11:35**

Parlex azonosító: **S9KKT3720001**

Címzett: **Kövér László, az Országgyűlés elnöke**

Benyújtó: **Ander Balázs (Jobbik), Jakab Péter (Jobbik)**

Tisztelt Elnök Úr!

Az Alaptörvény 7. cikk (1)-(2) bekezdése, valamint az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény 42. § (8) bekezdése alapján írásbeli választ igénylő kérdést kívánok benyújtani

Az írásbeli választ igénylő kérdés címzettje: **Dr. Kásler Miklós, emberi erőforrások minisztere**

Az írásbeli választ igénylő kérdés címe: **"Sárközi és Bura örökében?"**

Tisztelt Miniszter Úr!

Kérem, engedje meg, hogy felhívjuk a figyelmét egy különleges társadalmi csoport problémáira, s az érintettek szakmai meglátásain alapuló megoldási javaslatot is kínáljunk ezekre a gondokra. Bizonyára Ön is jól ismeri Blaha Lujza magyar cigányzenészekhez intézett szavait: *„Ti, akik annyi mosolyt varázsoltatok az ajkakra, annyi könnyet fakasztottatok a szemekben; ti, akik zokogó hegedűiteket annyi századokon át hűségesen megosztottatok a nemzet minden bújával és minden gyönyörűségével, dicsőségével, ti méltán megérdemlitek, hogy írásban és képben megörökítsenek benneteket, és kedveseinek legszebb emlékei között őrizzen a magyar.”*

A magyar cigányzene műfajában tevékenykedő zenészek-muzsikuskok a cigánység elitjét jelentik. Ez a réteg a messze nem homogén magyarországi cigányságon belül a legiskolázottabb, tagjai rendezett körülmények között, tisztos polgári színvonalon éltek, gyermekeiket taníttatták, így példaképpül szolgálhattak a helyzetükön változtatni kívánó roma származású fiatalok számára. Hadd utaljunk itt Kossuth hadnagyára, a '48-as szabadságharc cigányzenészeinek parancsnokára, Sárközi Ferencre, vagy éppen a két világháború közötti időszak híres primására, a művészetével is a trianoni gyalázat ellen küzdő Bura Károlyra, aki a cigányzenészek egyesületét is beléptette a Revíziós Ligába.

A rendszerváltást követően azonban ezek a muzsikuskok zömében állás nélkül maradtak. A korábban biztos megélhetést nyújtó vendéglátó egységek egyre ritkábban foglalkoztattak zenekarokat, sokszor őket is csak „feketén”. Az új vállalkozói réteg már nem igényelte ezt a műfajt. Sajnos ma már alig-alig található olyan étterem, ahol élő zene szólna, és ha igen, akkor azt egyetlen szintetizátoros szolgáltatója... Kijelenthető, hogy a neoliberális dogmák szerint levezényelt „rendszerváltás” a muzsikuscigány társadalmat is a vesztesek oldalára sorolta. Ez a változás oda

vezetett, hogy a cigányságnak a legtanultabb, addig tisztos polgári módon és színvonalon élő rétege vesztette el a létalapját. Jelentősen csökkent a műfaj utánpótlása is. Mára már sok zenész nyugdíjas, vagy rokkantnyugdíjas lett, a fiatalok pedig - nem látván maguk előtt perspektívát - más pályát választanak. Zenész dinasztiák sorában szakadt meg a tradíció, ami korábban sok-sok évtizedre, sőt évszázadra volt visszavezethető. Akik pedig megmaradtak a pályán, azok szétszórtan élnek. A kisebb városokban a hagyományos zenekari felálláshoz nem mindenhol adott a megfelelő számú muzsikos, így esélyük sem lenne arra, hogy étteremben elhelyezkedjenek. Ez alól kivétel Budapest, itt szinte minden kerületben több önálló zenekar lenne szervezhető, azonban rendszeres munkához a zenészek itt sem jutnak a már fentebb részletezett okok miatt. A munkanélküli zenészek száma jelenleg országosan mintegy 1.500-2.000 főre tehető, pontos statisztika erről azonban nem készült.

Az a koncepció, amit az érintettekkel folytatott konzultációk során mi megismertünk, biztosíthatja, hogy megfelelő, a gyakorlati tapasztalatokra épülő javaslatok mentén, a cigányzenészek foglalkoztatásának problematikája kezelhető, és előre vetíti a teljes megoldás lehetőségét. Abból kiindulva, hogy a megoldás a műfaj iránti - egyébként is meglévő – érdeklődés fokozása lehet, amihez az út első lépésként kizárólag a koncert jellegű fellépéseken keresztül vezet (nyilván bízva abban, hogy előbb vagy utóbb, de véget ér a sokak életét megkeserítő járványhelyzet). Ehhez azonban az szükséges, hogy államilag támogatott program kerüljön megvalósításra, melynek révén az abban részt vevő zenészek, és a tevékenységükhöz nélkülözhetetlen szervezők biztos megélhetési forrással, stabil művészeti és technikai háttérrel rendelkezzenek. Természetesen tisztában vagyunk azzal, hogy nem lehet olyan rendeletet hozni - s ez nem is célunk - amivel rákényszerítenék az éttermek vagy szállodák tulajdonosait, hogy azok élő cigányzenét alkalmazzanak. Van viszont alternatíva. Állami szerepvállalással, állami koordináció mentén, regionális és fővárosi szinten egyaránt - a Magyarországnak külföldön is komoly elismerést szerző Pannon Cigányzenekar mintájára - fel lehetne állítani olyan nagy látszámú zenekarokat, amelyek segítenének megőrizni ezt a hungaricumot. A zenekarok napi munkát kapnának, rendszeres próbalehetőséghez juthatnának, így újra magas színvonalon tudnának koncerteket adni. Ezzel együtt a zenekari kereteken belül foglalkoztatott zenészek élete is rendeződne, a jelenleg súlyos gondokkal küszködő utánpótlásnevelés pedig megoldottá válhat. A zenekarok saját maguk tudnának koncerteket szervezni, aminek bevételeit szintén a működési költségek fedezésére fordíthatnának.

A program révén hosszabb távon elérhető lenne, hogy a magyar cigányzenészek ezen a pályán jussanak biztos, rendezett és tisztos megélhetési forráshoz, egzisztenciájuk megszilárduljon, valamint újra mintaként szolgáljanak a hátrányos helyzetű cigány gyermekek számára. Így a későbbiekben a műfaj fennmaradásához nélkülözhetetlen utánpótlás is biztosítható. Ezzel elérhető az is, hogy a külföldön oly népszerű, igazi hungarikumnak számító magyar cigányzene ismét a régi fényében ragyogjon.

A Jobbik véleménye szerint az előttünk álló évtizedek egyik legfontosabb nemzetstratégiai kérdése a cigányság integrációja, a magyar nemzethez tartozás érzésének erősítése lesz. Hiszünk abban, hogy baráti, segítő kezet kell nyújtani azon cigány honfitársainknak, akik felelősen vállalt gyermekeik jövőjét a tanulásban és a munkában látják. Valljuk a pozitív minta fontosságát, és úgy gondoljuk, hogy az ilyen jó példák régiós szinten is segíthetnek enyhíteni a társadalmi együttélési

feszültségeket. szeretnénk, ha a magyarnóta kincs ismét a régi fényében ragyoghatna, és a műfaj avatott művelői is a kiérdemelt társadalmi pozícióba kerülhetnének.

Tudunk róla, hogy a kormány támogatást nyújtott a cigányzenészeknek, hiszen a “magyar cigányzene megérdemli, hogy fennmaradjon”, de az általunk közvetített és preferált koncepció nem a segélyezésre helyezi a hangsúlyt. Mi, társadalomfilozófiánkhoz illeszkedő módon, ebben az esetben sem halat, hanem hálót szeretnénk adni. Az azonban kétségtelen, hogy az is nagyon komoly állami szerepvállalást igényel.

Tisztelettel kérdezzük tehát, hogy elfogadják-e ezt a javaslatot, s ha igen, akkor milyen konkrét lépéseket kívánnak tenni annak megvalósítása érdekében?

Várjuk érdemi válaszát!